

ΤΜΗΜΑ ΦΥΣΙΚΗΣ

Διδάσκοντες: Κ. Κοσμίδης, Κ. Φουντάς, Ν. Πατρώνης, Μ. Μπενής

“ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΥΣΙΚΗ ΙΙ”

12 – 02 – 2014

Θέμα 1^ο:

Α) Άτομο Η βρίσκεται στην κατάσταση 6f. i) Ποια η ενέργεια του ατόμου; ii) Ποιο το μέτρο της τροχιακής στροφορμής; και iii) ποια η μικρότερη γωνία του διανύσματος της τροχιακής στροφορμής με τον άξονα z;

(10 μονάδες)

Β) Γράψτε την ηλεκτρονιακή διάταξη και το φασματικό συμβολισμό για τις θεμελιώδεις καταστάσεις των ατόμων του Li (Z=3), του Ne (Z=10) και του K (Z=19).

(10 μονάδες)

Γ) Πόσα ίχνη θα διακρίνουμε στο πέτασμα μιας διάταξης Stern-Gerlach όταν πραγματοποιήσουμε το πείραμα (ξεχωριστά κάθε φορά) με δέσμες των ανωτέρω ατόμων; Εξηγήστε.

(5 μονάδες)

Θέμα 2^ο:

Α) Παρατηρούμε την αποδιέγερση μεταξύ των ατομικών καταστάσεων ${}^2D_{3/2} \rightarrow {}^2P_{1/2}$. Πόσες φασματικές κορυφές αναμένεται να παρατηρήσουμε παρουσία ασθενούς εξωτερικού μαγνητικού πεδίου; Εξηγήστε πλήρως.

(10 μονάδες)

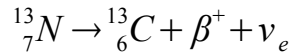
Β) Η περιστροφική σταθερά του H_2 είναι $B=1,8225 \times 10^{12}$ Hz. Υπολογίστε το μήκος του μοριακού δεσμού στην θέση ισορροπίας. Εάν το μόριο είναι διεγερμένο στην περιστροφική κατάσταση με $\ell=5$ υπολογίστε την γωνιακή συχνότητα περιστροφής του μορίου (θεωρείστε ότι πρόκειται για στερεό περιστροφή).

(15 μονάδες)

Δίδονται: $E_n = -13.6(Z^2/n^2)$ eV, $h = 6,626 \times 10^{-34}$ J·sec, $1 \text{ eV} = 1,602 \times 10^{-19}$ J, $eV = 1239,72 / \lambda(\text{nm})$, $E_{\text{περ}} = hB\ell(\ell+1)$, $B = h/8\pi^2 I$, $I = \mu R^2$, $E_{\text{περ}} = I\omega^2/2$, $m_H = 1.66 \times 10^{-27}$ Kg, $\Delta l = \pm 1$, $\Delta m_j = 0, \pm 1$.

Θέμα 3ο:

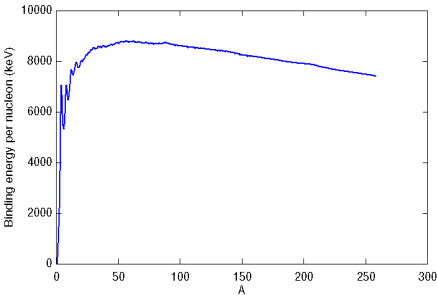
α) Το ^{13}N είναι ένας ασταθής πυρήνας ο οποίος διασπάται μέσω αποδιέγερσης β^+ ως εξής:

Με δεδομένες τις **ατομικές μάζες** του πατρικού (^{13}N) και του θυγατρικού πυρήνα (^{13}C) να υπολογίσετε την ενέργεια που εκλύεται από την αποδιέγερση αυτή. Στον υπολογισμό αυτό **θα πρέπει να λάβετε υπόψη τις μάζες των ηλεκτρονίων**. Δίνονται: οι ατομικές μάζες: $M(^{13}\text{N})=13.00574u$, $M(^{13}\text{C})=13.003354u$ η μονάδα ατομικής μάζας: $u = 931.5 \text{ MeV}/c^2$, και η μάζα του ηλεκτρονίου $m_e: 0.511 \text{ MeV}/c^2$

[7 μονάδες]

β) Στο πιο κάτω σχήμα δίνεται η ενέργεια σύνδεσης ανά νουκλεόνιο ως συνάρτηση του μαζικού αριθμού. Αντιγράψετε το διάγραμμα αυτό και σημειώστε:

i) το σταθερότερο ισότοπο

ii) την περιοχή μαζών όπου αντιδράσεις σύντηξης μπορούν να αποδώσουν ενέργεια ($Q>0$). Προς ποια κατεύθυνση σχηματίζονται οι παραγόμενοι πυρήνες από τις αντιδράσεις σύντηξης;

iii) την περιοχή μαζών όπου αντιδράσεις σχάσης μπορούν να αποδώσουν ενέργεια ($Q>0$). Προς ποια κατεύθυνση σχηματίζονται οι παραγόμενοι πυρήνες από τις αντιδράσεις σχάσης;

[6 μονάδες]

γ) Από την αντίδραση σχάσης ενός πυρήνα ^{235}U η οποία προκαλείται από θερμικό νετρόνιο προκύπτουν οι πυρήνες: ^{143}Ba ($Z=56$) και ^{90}Kr ($Z=36$). Υπολογίστε την δυναμική ενέργεια λόγω της άπωσης Coulomb αμέσως μετά τον σχηματισμό των πυρήνων.

Συγκρίνεται το αποτέλεσμα σας με την μέση ενέργεια που απελευθερώνεται μετά από κάθε γεγονός πυρηνικής σχάσης ($\sim 200 \text{ MeV}$). θεωρήστε ότι οι πυρήνες εφάπτονται και είναι σφαιρικοί.

Δίνονται:

$$\text{Σταθερά Λεπτής Υφής: } \frac{e^2}{4\pi\epsilon_0\hbar c} = \frac{1}{137}, \quad \hbar \cdot c = 197.3 \text{ MeV fm} \quad R = r_0 A^{1/3}, \quad r_0 = 1.2 \text{ fm}$$

[12 μονάδες]

Θέμα 4ο:

Δίνεται η αντίδραση $e^+ e^- \rightarrow \gamma\gamma$

(α) Ποια αλληλεπίδραση είναι υπεύθυνη για την αντίδραση αυτή;

[4 μονάδες]

(β) Σχεδιάστε το διάγραμμα Feynman το οποίο περιγράφει την αντίδραση.

[4 μονάδες]

(γ) Αν υποθέσουμε ότι η αντίδραση λαμβάνει χώρα όταν τα αρχικά σωματία βρίσκονται σε ηρεμία, υπολογίστε την ενέργεια των τελικών φωτονίων. Η μάζα του ηλεκτρονίου δίνεται από $m_e c^2 = 0.511 \text{ MeV}$.

[3 μονάδες]

(δ) Είναι δυνατόν να λάβει χώρα σε απόλυτο κενό η αντίδραση $e^+ e^- \rightarrow \gamma$. Αιτιολογείστε την απάντησή σας.

[2 μονάδες]

Δίνεται η αντίδραση $\mu^+ e^- \rightarrow 2\nu$

(ε) Ποια αλληλεπίδραση είναι υπεύθυνη για την αντίδραση αυτή;

[4 μονάδες]

(ζ) Καθορίσατε τον τύπο των δύο νετρίνων στο τελικό στάδιο της αντίδρασης και αιτιολογήστε την απάντησή σας.

[4 μονάδες]

(η) Σχεδιάστε το διάγραμμα Feynman το οποίο περιγράφει την αντίδραση.

[4 μονάδες]

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !